

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 10 sierpnia 2023 r.

WRPS-IV.431.1.1.2023.ALW

Pani

Barbara Chmura

Dyrektor

**Rodzinnego Domu Dziecka nr 3
w Wołominie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 197b w związku z art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426), zwanej dalej ustawą oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na rok 2023, zespół starszych inspektorów wojewódzkich Wydziału Polityki Społecznej (obecnie Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej) Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: Aneta Pilecka-Pietrzak oraz Agata Łukasiak-Walaszek przeprowadził w terminie 6 marca – 12 kwietnia 2023 r. kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 w Wołominie przy ul. Przejazdowej 4, 05-200 Wołomin, zwanym dalej placówką.

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie standardów opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz działań placówki na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej, utrzymywania z nią kontaktów, zaspokajania potrzeb dziecka i respektowania jego praw, przestrzegania przepisów określających zasady działania placówki opiekuńczo-wychowawczej, jak również zgodności zatrudnienia pracowników z kwalifikacjami określonymi w ww. ustawie w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Na podstawie art. 197d ustawy oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ld68r/skrytka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. poz. 1477) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Rodzinny Dom Dziecka nr 3 w Wołominie przy ul. Przejazdowej 4 jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego przeznaczoną dla 8 wychowanków. Organem prowadzącym jest Powiat Wołomiński. Placówka działa na podstawie Decyzji Wojewody Mazowieckiego Nr 42/2009 z dnia 26 października 2009 r. Została wpisana do Rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych województwa mazowieckiego pod pozycją 158.

Ostatnia kontrola kompleksowa Wojewody została przeprowadzona w terminie 11-13 lipca 2017 r. Wydano wówczas 6 zaleceń i 4 uwagi. Szczegóły dotyczące realizacji poszczególnych zaleceń i uwag zostały przedstawione w dalszej części wystąpienia.

Ustaień niniejszej kontroli dokonano na podstawie: udostępnionej dokumentacji, Pani ustnych i pisemnych wyjaśnień¹, oględzin placówki, rozmowy z wychowankami oraz wyjaśnień i dokumentacji otrzymanych od Wicestarosty Powiatu Wołomińskiego i Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie².

W okresie objętym kontrolą organizację placówki określały następujące dokumenty:

- Statut Rodzinnego Domu Dziecka nr 3 w Wołominie³, stanowiący załącznik do Uchwały Nr IV-39/2015 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 19 lutego 2015 r.⁴;
- Regulamin Organizacyjny Rodzinnego Domu Dziecka nr 3 w Wołominie⁵, przyjęty Uchwałą Nr V-202/2015 Zarządu Powiatu Wołomińskiego z dnia 11 sierpnia 2015 r., zmieniony następnie Uchwałą NR V-244/2015 Zarządu Powiatu Wołomińskiego z dnia 22 września 2015 r.⁶.

Wyjaśniła Pani, że w okresie kontrolnym nie obowiązywały inne niż ww. dokumenty organizacyjne.

W okresie kontrolnym pełniła Pani funkcję dyrektora placówki. Zgodnie z zapisem § 5 ust. 3 regulaminu organizacyjnego placówki „w razie nieobecności Dyrektora, RDD kieruje osoba

¹ Akta kontroli s. 26-31

² Akta kontroli s. 32-39

³ Akta kontroli s. 40-41

⁴ Akta kontroli s. 42

⁵ Akta kontroli s. 43-47

⁶ Akta kontroli s. 48

wyznaczona przez podmiot prowadzący, w uzgodnieniu z Dyrektorem. Może to być osoba z nim spokrewniona lub spowinowacana”. Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że w przypadku Pani nieobecności zawierano umowę zlecenie z Pani córką, Zofią Chmurą-Śledź, studentką pedagogiki. Zatrudniano ją w charakterze wychowawcy. Nie sporządzano upoważnienia. Informowano Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie o ww. decyzjach.

W okresie kontrolnym nie były przeprowadzane kontrole kompleksowe przez inne instytucje i służby. Odbyły się natomiast 2 niezapowiedziane wizyty kontrolne: pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz przedstawicieli Komendy Policji w Wołominie w związku z zastrzeżeniami zgłoszonymi przez rodzica jednego z wychowanków⁷. Wizyty te nie zostały odnotowane w książce kontroli. Poinformowała Pani, że nie otrzymała protokołów z ww. wizyt kontrolnych.

I. Standard świadczonych usług

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania sprawdzono na podstawie oględzin placówki, przekazanych przez Panią informacji i wyjaśnień, analizy udostępnionej dokumentacji 4 wychowanków placówki (poz. 1, 3, 7, 8).

W dniu kontroli spełniony był standard dotyczący liczby miejsc, określony w art. 95 ust. 4 ustawy i regulaminie organizacyjnym placówki. Na listę wpisanych było 7 wychowanków (w wieku od 1 roku i 4 miesięcy do 19 lat). W okresie kontrolnym w placówce przebywało 8 dzieci. Żaden z wychowanków nie przebywał w instytucjach wymienionych w art. 95 ust. 3a ustawy⁸. Podmiot prowadzący nie występował do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem o wydanie zgody na przyjęcie dzieci ponad ustalony limit, zgodnie z art. 95 ust. 4a ustawy, gdyż nie zachodziła taka potrzeba. W 2022 r. do placówki przyjęto 1 dziecko na podstawie postanowienia sądu, 1 wychowanek opuścił placówkę (usamodzielnienie). W 2023 r., do dnia kontroli, do placówki nie przyjęto żadnego dziecka, jak również żadne jej nie opuściło⁹.

Placówka mieści się na ogrodzonej posesji w domu jednorodzinnym. Spełnia standard określony w art. 106 ust. 2 i 2a ustawy. Podczas bezpośrednich czynności kontrolnych oświadczyła Pani, że trwa postępowanie spadkowe dotyczące nieruchomości i jednocześnie zagwarantowała, że nie ma zagrożenia utraty własności. Dzieciom zapewniano odpowiednio

⁷ Akta kontroli s. 26-31

⁸ Akta kontroli s. 49-50

⁹ Akta kontroli s. 51

wyposażone pokoje mieszkalne, łazienki, miejsce do nauki i przygotowywania posiłków oraz wspólną przestrzeń mieszkalną, zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720). Pokoje wyposażone były w tapczany, łóżko piętrowe, biurka, szafy, komody, półki. Ustalono, że w jednym pokoju 2-osobowym miejsce do spania zapewniane jest na pojedynczym łóżku (1 dziecko) i materacu w wysuwanej szufladzie łóżka (1 dziecko). Wyjaśniła Pani, że miejsce to jest przeznaczone dla dziecka przebywającego na urlopowaniu. Materac został wyniesiony na strych i jest przynoszony wówczas, gdy małe wraca do placówki. W dniu oględzin oświadczyła Pani, że jeden pokój 2-osobowy wykorzystywany przez placówkę tymczasowo zamieszkuje Pani rodzina¹⁰.

Środki czystości i artykuły chemiczne przechowywane były w łazienkach użytkowanych na co dzień przez wychowanków. Dokumenty osobowe podopiecznych placówki znajdowały się w szafach, w gabinecie dyrektora zamykanym na klucz.

W okresie kontrolnym w placówce przebywał pies. Z okazanej dokumentacji medycznej zwierzęcia wynika, że posiadał ważne szczepienia przeciwko wściekliźnie (ostatnie 28 lutego 2023 r.) oraz przeciw chorobom zakaźnym (ostatnie szczepienie: 28.12.2020 r., data kolejnego wyznaczona na 21.03.2023 r.). W związku z brakiem informacji w dokumentacji zwierzęcia o odrobaczaniu w okresie kontrolnym (wpisy przed okresem objętym kontrolą), oświadczyła Pani na piśmie, że pies ma systematycznie podawane tabletki na odrobaczanie i przeciwko kleszczom co 5 tygodni¹¹. Poinformowano Panią o konieczności odnotowywania ww. informacji w dokumentacji zdrowia psa.

Wychowankowie mieli zapewnione wyżywienie zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia oraz dostęp do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia. Powyższe informacje zostały potwierdzone w czasie oględzin i w rozmowie z dziećmi¹². Placówka zapewniała 5 posiłków (śniadanie, drugie śniadanie do szkoły, obiad, podwieczorek, kolacja). Najmłodsze dziecko dodatkowo dostawało kaszkę mleczną przed spaniem (w południe i wieczorem) oraz różne przekąski owocowe w ciągu dnia. Pierwsze i drugie śniadanie przygotowywane było zazwyczaj przez Panią, obiad – przez pracowników placówki lub innych domowników. Stosownie do możliwości, umiejętności i wieku angażowano w ten proces dzieci, głównie podczas śniadań i kolacji. W okresie kontrolnym w placówce nie przebywały dzieci, które miały zlecone specjalistyczne

¹⁰ Akta kontroli s. 52-54

¹¹ Akta kontroli s. 55

¹² Akta kontroli s. 56-57

diety. W przypadku wychowanka poz. 8 z wykazu zauważono reakcje alergiczne na niektóre produkty¹³. Nie konsultowano się w powyższym zakresie z lekarzem i nie podjęto działań w kierunku uzyskania diagnozy ze względu na krótki czas od wystąpienia objawów. Obserwowano reakcje dziecka po przyjęciu określonych produktów i zapisywano je w dokumentacji małoletniego. W dniu oględzin placówka była zaopatrzona w produkty spożywcze. Zaopatrzeniem w produkty spożywcze zajmował się wychowawca (Pani małżonek).

Zakupy odzieży, obuwia i bielizny odbywały się zgodnie z indywidualnymi potrzebami wychowanków oraz stosownie do ich wieku i zmieniających się pór roku. Uwzględniano zdanie dziecka. Starsi wychowankowie mieli możliwość samodzielnego dokonywania zakupów. Wyjaśniła Pani, że w przypadku zgłoszonych przez wychowanków potrzeb zakupów o wyższej wartości praktykowane było pisanie „listów do Mikołaja”. Przy okazji Świąt Bożego Narodzenia realizowano zgłoszone potrzeby. Dzieci na bieżąco zaopatrywane były w środki higieny osobistej i inne przedmioty osobistego użytku. Wyposażenie wychowanków w niezbędne pomoce i przybory szkolne odbywało się z zapasów zgromadzonych w placówce. Z przysługującego dzieciom świadczenia „Dobry Start” zapewniało wychowankom bieżące wyposażenie szkolne.

W okresie kontrolnym placówka zapewniała dostęp do opieki zdrowotnej i produktów leczniczych. Wychowankowie pozostawali pod opieką przychodni rejonowej w Wołominie, gdzie odbywały się regularne wizyty kontrolne, kwalifikacyjne do szczepień, badania oraz otrzymywano stosowne skierowania. W sytuacjach wymagających porady lekarskiej (np. objawy chorobowe) korzystała Pani ze wsparcia swojej córki, która jest lekarzem pediatrą (poza wychowankiem poz. 8 z wykazu). Zalecenia te nie były nigdzie odnotowywane. W czasie kontroli zasugerowano zasadność odnotowywania wpisów po odbytej wizycie w dokumentacji dziecka lub oddzielnym zeszycie. Stosownie do indywidualnych potrzeb wychowankowie korzystali z wizyt u lekarzy specjalistów. Objęci byli również opieką stomatologiczną¹⁴. W wizytach lekarskich dzieciom towarzyszyła Pani lub wychowawca. Angażowano w ten proces rodziców. Wyjaśniła Pani, że w okresie kontrolnym wychowankowie nie przyjmowali stałych leków. Suplementowano jedynie witaminy, zgodnie z zaleceniami lekarza. Leki przechowywane były w kuchni, w szufladach zamykanych na klucz. Nie ewidencjonowano podawania dzieciom leków doraźnych i suplementów, tym samym nie zrealizowano uwagi wydanej po przeprowadzeniu kontroli kompleksowej

¹³ Akta kontroli s. 26-31

¹⁴ Akta kontroli s. 58

Wojewody w lipcu 2017 r. w części dotyczącej konieczności ewidencjonowania przychodu i rozchodu leków podawanych wychowankom, w części dotyczącej odpowiedniego zabezpieczenia leków i środków medycznych przed dostępem dzieci – zrealizowano. W okresie kontrolnym 1 wychowanek uczestniczył w psychoterapii komercyjnej (poz. 3 z wykazu wychowanków), której koszt pokrywała placówka. Wyjaśniła Pani, że w przypadku urlopowania dzieci do domów rodzinnych, przekazywano rodzicowi/opiekunowi prawnemu suplementy oraz zalecenia dawkowania lub rodzic samodzielnie dokonywał zakupu produktów leczniczych podczas kolejnych urlopowań dziecka (poz. 8 z wykazu wychowanków). W przypadku ww. wychowanka dodatkowo przekazano rodzicowi harmonogram dnia dziecka, w którym uwzględniono pory karmienia, drzemki, preferencje żywieniowe, reakcje alergiczne na określone produkty. W dokumentacji wychowanka poz. 8 z wykazu ustalono: brak szczepienia wymaganego w 13-14 miesiącu życia, zaległości szczepienia w 7 miesiącu życia (zgodnie z kalendarzem szczepień), brak wizyty profilaktycznej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w 12-tym miesiącu życia. W związku z powyższym udzieliła Pani pisemnych wyjaśnień¹⁵.

W okresie kontrolnym wychowankowie realizowali obowiązek szkolny na różnych poziomach, w szkole podstawowej w Wołominie oraz w przedszkolu w Ząbkach. Starsi wychowankowie odbywali naukę w technikum na terenie Warszawy oraz w szkole dla dorosłych w Wołominie. Placówka ponosiła koszty pobytu i dojazdu wychowanka do internatu. Starsi wychowankowie samodzielnie dojeżdżali do szkół. Wychowankowie szkoły podstawowej byli zawożeni/odwożeni przez wychowawcę lub samodzielnie przemieszczali się do/ze szkoły. Pomoc w bieżącej nauce dzieci zapewniała Pani oraz wychowawca placówki (małżonek). Dzieci korzystały z korepetycji udzielanych przez Pani córkę – Zofię Chmurę-Śledź (nauka języka angielskiego dla młodszych wychowanków). Współpraca ta odbywała się na podstawie umowy zlecenie. Dzieci uczestniczyły w zajęciach dodatkowych, organizowanych na terenie szkół i poza nimi, przez Panią oraz rodziców biologicznych, m. in. arteterapia, zajęcia kulinarne, warsztaty szycia, wyjścia na basen, jazda konna¹⁶. Wychowankowie korzystali z wyjazdów w okresie ferii i wakacji.

W celu zapewnienia wychowankom atrakcji i dodatkowych form spędzania czasu wolnego przekazała Pani, że w okresie kontrolnym współpracowano z następującymi fundacjami i stowarzyszeniami: Fundacja ORLEN (otrzymano karty paliwowe, paczki

¹⁵ Akta kontroli s. 59

¹⁶ Akta kontroli s. 58

święteczne składające się ze słodczy i artykułów wyposażenia, drobne sprzęty elektroniczne dla wychowanków, dzieci uczestniczyły w konkursie na kartkę świąteczną), Mazowiecka Fundacja Rodzin Zastępczych (udział wychowanków w krótkich wycieczkach, imprezach okolicznościowych), Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Iskra Nadziei” (wymiana doświadczeń kadry, comiesięczne grupy wsparcia, wymiana ubrań, paczki świąteczne dla wychowanków). Poza ww. stałą współpracą praktykowała Pani również poszukiwanie nowych form wsparcia (Fundacja EVA – organizacja wyjazdu wakacyjnego wychowanków w 2022 r.).

Ustalono, że w okresie kontrolnym wychowankowie otrzymywali co miesiąc „kieszonkowe”, którym mogli swobodnie dysponować. Jego wysokość uzależniona była od ich wieku: 25 złotych dla uczniów do IV klasy szkoły podstawowej, 40 złotych – uczniowie od IV do VIII szkoły podstawowej, 700 złotych – uczniowie szkół ponadpodstawowych. Starsi wychowankowie z kwoty 700 złotych musieli pokryć koszt zakupu biletu miesięcznego na dojazdy do szkół (100 zł) oraz koszt wyżywienia w placówce, wyliczanego w oparciu o dzienną stawkę (19 zł), uwzględniając rzeczywistą ilość dni pobytu w placówce (w przypadku urlopowania dzieci do rodziców/osób bliskich nie naliczono ww. stawki). Wyjaśniła Pani, że ww. sposób przyznawania kieszonkowego dotyczył starszych wychowanków i został wprowadzony w celu przygotowania ich do samodzielności i właściwego gospodarowania środkami finansowymi. Powyższe rozwiązanie nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie jaka kwota do własnego dysponowania w ramach kieszonkowego pozostawała wychowankowi w danym miesiącu. W prowadzonym zeszycie nie w każdym przypadku opisywano przeznaczenie otrzymanej/wydanej kwoty. Przychód i rozchód pieniędzy był prowadzony nieprecyzyjnie. Trudno było stwierdzić do jakiego fragmentu odnosił się podpis wychowanka¹⁷. W przypadku starszych wychowanków wypłaty częściowe realizowane były gotówką lub przelewem. Kwota do własnego dysponowania przyznana młodszym wychowankom była zgodna z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dzieci były informowane o kwocie, jaka im została przyznana w ramach kieszonkowego, pozostawała ona u Pani w depozycie. Każdorazowo, według potrzeb była wypłacana wychowankom. Przychód i rozchód ww. pieniędzy (kwota i przeznaczenie) odnotowywano w zeszycie. Ewidencję wypłat kieszonkowego prowadzono w sposób nieczytelny (brak czytelnego poświadczania odbioru przez wychowanków placówki), tym samym nie zrealizowano w całości zalecenia wydanego po kontroli kompleksowej Wojewody w 2017 r. Poinformowano o konieczności odnotowywania każdorazowo informacji

¹⁷ Akta kontroli s. 60

o sposobie przekazania kieszonkowego wraz z datą. Zapewniła Pani, że praktykowane jest dopłacanie wychowankom do kieszonkowego pieniędzy na zaspokojenie droższych potrzeb (np. zakup telefonu, butów).

Niepełnoletni wychowankowie otrzymywali dodatkowo co miesiąc dodatek w wysokości 100 złotych z przeznaczeniem na: wycieczki szkolne, wyjazdy wakacyjne, inne własne potrzeby. Jego źródłem było świadczenie wychowawcze 500+. Na wydatkowanie ww. kwoty wychowankowie musieli uzyskać Pani zgodę. Przychód i rozchód ewidencjonowany był w tym samym zeszycie co kieszonkowe. Środki pochodzące ze świadczenia 500+ przeznaczane były również na m.in. pobyty w sanatorium, organizację 18-tych urodzin lub gromadzone jako oszczędności (wspierając tym samym proces usamodzielnienia).

Opieka nocna sprawowana była w sposób zapewniający bieżący nadzór nad dziećmi i gwarantujący bezpieczeństwo wychowanków. Poinformowała Pani, że w okresie kontrolnym nie miały miejsca samowolne oddalenia wychowanków z placówki¹⁸. Formalnie nie wprowadzono procedur w przypadku wystąpienia ww. sytuacji.

W okresie kontrolnym rodzic jednego z wychowanków dwukrotnie kierował wobec prowadzących RDD zarzuty: w zakresie molestowania seksualnego i zaniedbania dziecka, złych warunków opiekuńczo-wychowawczych oraz podania środków uspokajających małoletniemu. Podczas czynności kontrolnych przedstawiła Pani okoliczności spraw oraz okazała stosowną dokumentację, w której nie potwierdzono zarzutów. Z każdej z ww. sytuacji sporządzała Pani notatki służbowe załączane do akt osobowych dziecka. Wyjaśnienia¹⁹ oraz stosowną dokumentację na temat ww. zdarzeń uzyskano również od Wicestarosty Powiatu Wołomińskiego i Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie²⁰. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że sytuacja bytowa małoletniego nie budziła wątpliwości i zastrzeżeń PCPR. Centrum podejmowało czynności w celu zasięgnięcia informacji o biegu spraw oraz ich ewentualnym rozstrzygnięciu²¹. Ustalono, że w Prokuraturze Rejonowej w Wołominie nadzorowane było postępowanie przygotowawcze w sprawie doprowadzenia małoletniego do obcowania płciowego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego przez niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, nieprawidłowe żywienie i brak higieny, postanowieniem z dnia 28 listopada 2022 roku śledztwo zostało umorzone w całości, w zakresie obu czynów na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec stwierdzenia,

¹⁸ Akta kontroli s. 26-31

¹⁹ Akta kontroli s. 35-39

²⁰ Akta kontroli s. 61-87

²¹ Akta kontroli s. 88-93

że czynu nie popełniono²². Poza powyższym, w okresie kontrolnym nie było innych skarg na pracowników placówki.

Z przedstawionych przez Panią pisemnych wyjaśnień wynika, że w okresie kontrolnym dzieci „nie były narażone na nadużycia seksualne”²³.

W związku z powyższym tę część zadania oceniono: pozytywnie pomimo nieprawidłowości.

II. Sposób organizacji i dokumentowania pracy wychowawczej prowadzonej w placówce

Sprawdzono na podstawie analizy dokumentacji prowadzonej w okresie objętym kontrolą dla 4 wychowanków placówki, zgodnie z załączonym wykazem (poz. 1, 3, 7, 8) oraz diagnozy psychofizycznej wychowanka poz. 5 z wykazu.

W okresie objętym kontrolą w placówce prowadzono następującą dokumentację wymaganą rozporządzeniem w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- Diagnoza psychofizyczna - z analizy teczek osobowych wynika, że dla wychowanków poz. 1, 3, 5, 7 z wykazu wychowanków diagnozy zostały sporządzone przez psychologa Specjalistycznej Poradni Rodzinnej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie (poza okresem kontrolnym), przykładowo w przypadku wychowanka poz. 5 z wykazu – prawie 4 miesiące po przyjęciu dziecka do placówki²⁴. Diagnoza wychowanka poz. 8 z wykazu została sporządzona w okresie objętym kontrolą, przez Panią. Wyjaśniła Pani, że co do zasady po przyjęciu wychowanka do placówki wnioskuje do ww. Poradni o sporządzenie diagnozy, jednak z uwagi na długi okres oczekiwania na dokument (kilka miesięcy), mając na względzie sytuację życiową wychowanka poz. 8 z wykazu podjęła Pani decyzję o samodzielnym sporządzeniu dokumentu. Diagnoza została sporządzona po 7 tygodniach od umieszczenia dziecka w placówce. Dokument posiadał datę oraz podpis i pieczęć osoby sporządzającej. Zawierał dane osobowe dziecka i opis podstawy prawnej pobytu dziecka w placówce, źródła informacji. Diagnozy dokonano w następujących obszarach: opis przebiegu rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i społecznego dziecka, opis sytuacji środowiskowo-rodzinnej dziecka z uwzględnieniem przyczyn kryzysu w rodzinie oraz relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz ważnymi dla niego osobami, analiza trudności i mocnych strony dziecka oraz jego potrzeb w zakresie

²² Akta kontroli s. 93

²³ Akta kontroli s. 26-31

²⁴ Akta kontroli s. 94-97

opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, z uwzględnieniem źródła, zakresu i skutków ewentualnych zdarzeń o charakterze traumatycznym. Powyższe obszary były zgodne z § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720). Diagnoza zawierała również wskazania dotyczące: dalszej pracy z dzieckiem i programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka lub przygotowania dziecka do umieszczenia w rodzinie przysposabiającej, które były zgodne z § 14 ust. 4 pkt 1-4 rozporządzenia. Wskazania były ogólne. Brakowało obszaru określonego w § 14 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia, tj. przygotowania dziecka do usamodzielnienia, w którym powinny widnieć wskazania stosownie do wieku wychowanka²⁵.

- Plan pomocy dziecku – z analizy teczek osobowych wynika, że dla wychowanków poz. 1, 3, 7 z wykazu plany pomocy zostały sporządzone poza okresem objętym kontrolą. W okresie kontrolnym został sporządzony przez Panią plan wychowanka poz. 8 z wykazu, (data niezgodna z informacjami zawartymi w wykazie wychowanków, tj. przed przyjęciem dziecka do placówki). Zawierał dane osobowe dziecka oraz źródła, w tym dokumenty, na podstawie których został opracowany. Przy informacji dotyczącej okresu obowiązywania planu pomocy użyto sformułowania „od listopada 2021 r.”, co jest niezgodne ze stanem faktycznym, gdyż wychowanek został przyjęty do placówki w 2022 r. Plan zawierał cel pracy z dzieckiem, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia oraz działania długoterminowe i krótkoterminowe, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Działania krótkoterminowe były zbyt ogólne. Nie uwzględniono celów krótkoterminowych i długoterminowych, o których mowa w § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Wiek dziecka i jego stopień dojrzałości nie pozwalały na uwzględnienie zdania wychowanka przy tworzeniu planu pomocy, zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia. Stwierdzono brak adnotacji wskazującej na ww. okoliczność²⁶. W planie pomocy wychowanka poz. 8 z wykazu nie widniała informacja, aby był sporządzony we współpracy z asystentem rodziny, o czym mowa w § 15 ust. 1 rozporządzenia. Plan sporządzony na podstawie diagnozy psychofizycznej, tym samym zrealizowano zalecenie wydane po przeprowadzeniu kontroli Wojewody w 2017 r. W przypadku wychowanków (poz. 1, 3, 7, 8) modyfikacji planów pomocy dokonywano w terminie określonym w § 15 ust. 5 rozporządzenia lub częściej. Zawierano istotne fakty, wydarzenia i zmiany w sytuacji dziecka w formie krótkich notatek (bez

²⁵ Akta kontroli s. 98-101

²⁶ Akta kontroli s. 102-103

wyodrębnienia celów i działań krótko i długoterminowych). Nie odnoszono się do celu pracy z dzieckiem, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia²⁷ i nie dokonywano jego modyfikacji mimo zmieniających się okoliczności (wychowanek poz. 3). Przy każdej adnotacji widniała data oraz pieczęć i podpis osoby sporządzającej (dyrektor placówki).

- Karta pobytu dziecka – prowadzona dla każdego dziecka raz w miesiącu, w następujących obszarach: zdrowie, edukacja - rozwój, wydarzenia, ocena aktualnej sytuacji dziecka, zgodnych z § 17 ust. 2 rozporządzenia. Dokument uzupełniany kilkoma/kilkunastoma wpisami, które zawierały daty dzienne wydarzeń z życia dziecka (m.in. terminy wizyt lekarskich, badań, pobytów w szpitalu, spotkań z psychoterapeutą, spotkań z osobami bliskimi, innych wydarzeń, w których dziecko uczestniczyło, sporządzania i przekazywania dokumentacji do instytucji). Niekiedy używano określeń: „bez zmian”, „jw”. Prowadzona zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia²⁸.
- Ewidencja wychowanków – prowadzona tabelarycznie według wzoru: liczba porządkowa, imię i nazwisko wychowanka, data i miejsce urodzenia – data przybycia do placówki, imiona i nazwiska rodziców – adres, data śmierci rodzica, imiona i nazwisko opiekuna prawnego – adres, nazwa organu wydającego skierowanie – data i numer, warunki pobytu, forma świadczeń, adres stałego zameldowania dziecka, uwagi. Zgodnie z § 17 ust. 5 pkt 3 i 4 ewidencja powinna zawierać informacje o adresie ostatniego miejsca zamieszkania dziecka oraz aktualnym adresie zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych. W trakcie kontroli (10.03.2023 r.) poprawiła Pani i uzupełniła braki określonych obszarów, zgodnie z treścią ww. przepisu. W przypadku wychowanków poz. 4, 5, 6, 7 z załączonego wykazu nie odnotowano aktualnego adresu zamieszkania rodziców (uzupełniono podczas kontroli 10.03.2023 r.). W przypadku wychowanka poz. 8 z wykazu brakowało wpisu dotyczącego ostatniego miejsca zamieszkania dziecka, co również uzupełniono podczas kontroli. W ewidencji dokonano skreślenia wychowanka, który w okresie kontrolnym opuścił placówkę (poz. 2 z wykazu).

W teczkach osobowych wychowanków znajdowały się również: postanowienia sądu, skierowania do placówki, metryczka (dane osobowe, opiekun prawny, dane o rodzicach, kontakty z rodzicami, wcześniejsze pobyty w pieczy), odpisy aktów urodzenia, notatki

²⁷ Akta kontroli s. 104-107

²⁸ Akta kontroli s. 108-109

służbowe, opinie OZSS, dokumentacja szkolna i medyczna wychowanków, informacje i pisma sporządzone przez Panią do PCPR i sądu dotyczące sytuacji wychowanków.

W związku z powyższym tę część zadania oceniono: pozytywnie pomimo nieprawidłowości.

III. Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce

Sprawdzono na podstawie analizy dokumentów, w tym dokumentacji osobowej 4 dzieci zgodnie z załączonym wykazem (poz. 1, 3, 7, 8) oraz rozmów z Panią.

W dniu kontroli wychowankowie poz. 4, 5, 6, 7, 8 przebywali na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu w trybie natychmiastowym (dzieci przyjęte w latach 2021 i 2022)²⁹. Stosownie do art. 103 ustawy, doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej (...) jest zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego.

W okresie kontrolnym zachodziła potrzeba skierowania wniosków o wydanie zarządzeń opiekuńczych, o których mowa w art. 100 ust. 4a ustawy, w stosunku do 4 dzieci (poz. 4, 5, 6, 7 z wykazu wychowanków) nie dopełniła Pani ww. obowiązku. W przedmiocie tym uzyskano pisemne wyjaśnienia³⁰.

W okresie kontrolnym nie przebywali wychowankowie z uregulowaną sytuacją prawną. Nie występowała konieczność zgłoszeń do ośrodka adopcyjnego. Tym samym nie przesyłano do ośrodków adopcyjnych opinii i informacji, o których mowa w art. 139a ust. 1 ustawy, zgodnie z art. 139a ust. 5 ustawy.

Posiedzenia zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka odbywały się z zachowaniem terminów określonych w art. 138 ust. 1 ustawy, wspólnie dla wszystkich wychowanków przebywających w placówce i w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej właściwym ze względu na położenie placówki, zgodnie z art. 139 ust. 1 ustawy. W okresie kontrolnym zorganizowano zespół dla nowo przyjętego wychowanka (poz. 8 z wykazu wychowanków). Dla ww. dziecka dokonywano oceny sytuacji co 3 miesiące³¹. Wnioski z zespołów zapisywano w formie protokołu, w którym odnotowywano datę posiedzenia zespołu, skład osób uczestniczących wraz z podpisami, krótką analizę wobec ilu wychowanków dokonano oceny, jakie były wnioski i stan po posiedzeniu zespołu. W formie tabeli zapisywano ustalenia dotyczące następujących obszarów: ocena stanu zdrowia

²⁹ Akta kontroli s. 110

³⁰ Akta kontroli s. 111

³¹ Akta kontroli s. 112

i aktualnych potrzeb, istotne informacje o dziecku – w tym z wysłuchania dziecka, analiza metod pracy z rodziną, analiza metod pracy z dzieckiem, decyzja zespołu – ocena sytuacji dziecka³², tym samym zrealizowano zalecenie wydane po kontroli Wojewody przeprowadzonej w 2017 r. dotyczące uwzględniania obszarów wymienionych w art. 136 ustawy. Analiza dokumentacji wykazała, że skład zespołów był zgodny z art. 137 ustawy³³. W przypadku pism kierowanych do osób/instytucji drogą tradycyjną otrzymywano potwierdzenie otrzymania³⁴. Występowała Pani również do ośrodków pomocy społecznej o opinię na temat funkcjonowania rodzin biologicznych wychowanków pod kątem urlopowania dzieci lub ich powrotu do domu rodzinnego.

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka formułowano pisemne wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, które zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy przekazywano do właściwego sądu (zbiorczo dla wszystkich dzieci w formie tabeli). Potwierdzenia nadania wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka znajdowały się w dokumentacji³⁵. W przypadku wychowanka poz. 8 z wykazu wniosek do sądu po posiedzeniu pierwszego Zespołu wysłało PCPR. Przed posiedzeniami zespołów do spraw okresowej oceny wychowanków przeprowadzane były rozmowy dotyczące zdania dziecka (pozostania w RDD, ewentualnej chęci zmiany placówki, powrotu do rodzica/rodziców). Nie było to dokumentowane w formie oddzielnej notatki. Informacja o przeprowadzeniu rozmowy była zapisywana w dokumentacji z posiedzenia zespołu, która miała formę tabelaryczną. Opinie wychowanków były brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.

Status prawny wychowanków przebywających w placówce w okresie objętym kontrolą został przedstawiony w załączniku nr 2 (wykaz wychowanków). Na dzień kontroli, stały osobisty kontakt z obojgiem rodziców utrzymywało 5 wychowanków, z matką - 1, z rodzeństwem lub dalszą rodziną - 1. Żadne z dzieci nie utrzymywało stałego kontaktu z ojcem. Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny w okresie objętym kontrolą i na dzień kontroli wynosiła 3. Liczba asystentów współpracujących z placówką na dzień kontroli wynosiła 3. Placówka utrzymywała regularny kontakt z asystentami (bezpośrednio lub za pośrednictwem PCPR)³⁶. Ustalenia nie były odnotowywane w prowadzonej dokumentacji.

³² Akta kontroli s. 113-115

³³ Akta kontroli s. 112

³⁴ Akta kontroli s. 116-118

³⁵ Akta kontroli s. 120

³⁶ Akta kontroli s. 121-122

W okresie kontrolnym placówka podejmowała działania w celu powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Wskazała Pani, że w ramach działań ukierunkowanych na rzecz powrotu dzieci do rodziny pracownicy placówki podejmowali następujące czynności:

- rozmowy dydaktyczne z rodzicami na temat reakcji na poszczególne zachowania dzieci;
- występowanie w roli mediatora między rodzicami, tak aby sprawy dzieci mogły być rozstrzygane mimo konfliktu między nimi;
- organizowanie wspólnych imprez rodziców z dziećmi;
- „współudział pracownika placówki w spotkaniach ojca z dziećmi nie tylko na terenie PCPR i placówki, lecz także wspólne wyjścia do kościoła, na konie czy wycieczkę rowerową”;
- udział rodziców w wyjazdach wypoczynkowych dzieci;
- pomoc rodzicom w sporządzaniu pism do instytucji;
- omawianie bieżącego funkcjonowania społecznego i emocjonalnego dzieci;
- „wskazywanie istotności potrzeb dzieci i kolejności ich zaspokajania”³⁷.

Dzieci były urlopowane do domów rodzinnych. Włączano rodziców w sprawy zdrowotne wychowanków.

W związku z powyższym tę część zadania oceniono: pozytywnie pomimo nieprawidłowości.

IV. Zakres i jakość działań zmierzających do usamodzielnienia wychowanków

Sprawdzono na podstawie Pani ustnych i pisemnych wyjaśnień, analizy dokumentacji wychowanków oraz wypełnionych załączników do kontroli.

Z ustaleń kontroli wynika, że placówka podejmowała działania w kierunku przygotowania wychowanków do samodzielnego życia, nauki odpowiedzialności i zaradności. Wychowankowie uczestniczyli w pracach związanych z bieżącym życiem placówki, pracami porządkowymi oraz przygotowywaniem posiłków, stosownie do wieku. Sami dbali o czystość swoich pokoi. Otrzymywali pomoc placówki w załatwianiu spraw urzędowych, medycznych i związanych z podjęciem zatrudnienia.

W okresie objętym kontrolą w procesie usamodzielnienia pozostawało 2 wychowanków w 2022 r. i 1 wychowanek w 2023 r. W 2022 r. 1 usamodzielniona osoba opuściła placówkę. Wychowankowie pozostający w procesie usamodzielnienia nie uczestniczyli w okresie

³⁷ Akta kontroli s. 121-122

kontrolnym w kursach, warsztatach i szkoleniach. Wykreślono z ewidencji placówki wychowanka, który się usamodzielniał.

Wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia dla wychowanków pozostających w okresie kontrolnym w procesie usamodzielnienia nastąpiło przed okresem objętym kontrolą. W okresie kontrolnym opracowano program usamodzielnienia, zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy dla wychowanka poz. 2 z wykazu. Opracowany program został zatwierdzony przez kierownika właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy³⁸. Wychowanek poz. 1 z wykazu, wpisany w dniu kontroli na listę wychowanków, nie przebywał na co dzień w placówce. Zajmował mieszkanie, które Pani dla niego wynajmowała (od czerwca 2022 r.). W przedmiocie wychowanka poz. 1 z wykazu uzyskano pisemne wyjaśnienia oraz notatkę przekazaną do PCPR³⁹.

W związku z powyższym tę część zadania oceniono: pozytywnie.

V. Przestrzeganie i wykonywanie praw dziecka

Oceny przestrzegania praw dziecka dokonano na podstawie przekazanych przez Panią pisemnych i ustnych wyjaśnień, oględzin placówki, analizy dokumentów organizacyjnych i rozmowy z dziećmi.

Prawa i obowiązki wychowanków zostały określone w rozdziale V regulaminu organizacyjnego placówki. W § 12 ust. 2 pkt 4 powołanego wyżej regulaminu wskazano, że za naganne zachowanie wychowankowie mogą być karani: czasowym pozbawieniem lub ograniczeniem kieszonkowego, co jest niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720). Zachodzi konieczność usunięcia ww. konsekwencji. Pozostałe treści nie ograniczały praw dzieci.

O prawach i obowiązkach wychowankowie byli informowani w pierwszych dniach po przyjęciu do placówki, głównie przez Panią. Podczas oględzin placówki stwierdzono, że na lodówce znajdującej się w ogólnodostępnym miejscu (kuchnia) widnieją prawa i obowiązki wychowanków, telefony do instytucji zajmujących się ochroną praw dzieci oraz grafik dyżurów⁴⁰. W toku czynności kontrolnych przeprowadzono dobrowolną

³⁸ Akta kontroli s. 123-124

³⁹ Akta kontroli s. 125-127

⁴⁰ Akta kontroli s. 128-130

i anonimową rozmowę z 2 wychowankami placówki. W czasie rozmowy nie stwierdzono sytuacji łamania praw dziecka⁴¹.

Poinformowała Pani, że w placówce funkcjonuje system motywacyjny, stworzony przez wychowanków, przy Pani udziale i porozumieniu, w którym dzieci zbierają plusy za pozytywne zachowania i minusy za nieprawidłowe postępowanie. Są one co jakiś czas sumowane. Za zgromadzone plusy przysługuje mała niespodzianka w tygodniu (np. słodycze, flamastry) i duża - miesięczna (różnego rodzaju wyjścia poza teren placówki – do kina, na lody, wyjazd). Za zdobycie więcej niż 5 minusów nie ma możliwości urlopowania do domu rodzinnego. Jednocześnie wskazała Pani, że taka sytuacja do tej pory się nie zdarzyła, a wskazana wyżej konsekwencja ma za zadanie mobilizować dzieci do właściwego postępowania (system jest tak skonstruowany, że zdobyte plusy redukują minusy). Plusy można otrzymać m. in. za wykonanie swojego dyżuru, minusy – za brak pracy domowej⁴².

Wskazała Pani, że w okresie kontrolnym zdarzyła się jedna sytuacja, w której wychowankowie przejawili przemoc, tj. kłótnia między 2 wychowankami dotycząca spraw codziennych, która zakończyła się rękoczynami. Była Pani świadkiem ww. zajścia. Rozdzielono bijących się. Przeprowadzono rozmowy z każdym wychowanków osobno. Poinformowano właściwe miejscowo Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W rezultacie rozmów jeden z wychowanków rozpoczął psychoterapię, na którą systematycznie uczęszcza. Nie dochodziło do innych większych konfliktów między wychowankami lub na linii wychowawca-wychowanek. Zdarzały się drobne nieporozumienia między dziećmi, ale wynikały z różnicy zdań i nie wymagały ingerencji osób trzecich.

Rodzinny Dom Dziecka nr 3 w Wołominie nie prowadzi strony internetowej. Nie udostępnia wizerunku dzieci w inny sposób. Wychowankowie posiadali zgodę na publikację wizerunku opatrzoną podpisem rodzica/opiekuna prawnego, poza wychowankiem poz. 8 z wykazu.

W związku z powyższym tę część zadania ocenia się pozytywnie pomimo uchybień.

VI. Kwalifikacje pracowników merytorycznych zatrudnionych w placówce

Stan i strukturę zatrudnienia pracowników sprawdzono na podstawie analizy przekazanej dokumentacji oraz Pani ustnych i pisemnych wyjaśnień (w tym wypełnionych załączników).

⁴¹ Akta kontroli s. 56-57

⁴² Akta kontroli s. 131-132

W okresie kontrolnym w placówce zatrudnionych było 2 pracowników merytorycznych: wychowawca (małżonek-1 etat) i wychowawca (córka) – pełnienie obowiązków wychowawcy w trakcie Pani nieobecności (2 umowy zlecenie w okresie kontrolnym) oraz prowadzenie zajęć wyrównawczych (3 umowy zlecenie w okresie kontrolnym) – udzielanie korepetycji z języka angielskiego, głównie młodszym wychowankom⁴³. Przed każdą z ww. umów aktualizowano oświadczenia, pozyskiwano nowe zaświadczenie i dokonywano weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 1-4 ustawy oraz uzyskiwano akceptację dyrektora rodzinnego domu dziecka⁴⁴. Wychowawca (poz. 1 z wykazu pracowników merytorycznych) posiadał kwalifikacje zgodne z art. 98 ust. 2 ustawy oraz pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej⁴⁵. Ustalono, że wychowawca-córka (poz. 2 z wykazu pracowników merytorycznych) w dniu kontroli była na III roku studiów pedagogicznych (nie posiadała tytułu licencjata). Odbyła szkolenie na rodzinę zastępczą (kwiecień 2022 r.), ale nie uzyskała zaświadczenia o jego ukończeniu ze względu na niedopełnienie obowiązku wykonania praktyk. Uzyskała pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej⁴⁶.

Pani kwalifikacje jako dyrektora placówki są zgodne z art. 97 ust. 3 pkt 3-6 oraz ust. 4 ustawy⁴⁷. Ostatnia pozytywna opinia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej została wydana 24 maja 2016 r.⁴⁸ Sama dokonywała Pani weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym. Ustalono, że 11 kwietnia 2023 r. Starosta złożył formularz rejestracyjny w celu weryfikacji Pani w ww. Rejestrze⁴⁹.

W placówce zatrudniona była dodatkowo osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi (umowa zlecenie). W okresie kontrolnym zawarto z nią 3 umowy zlecenia. Przed każdą z nich pozyskiwano oświadczenia zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 1-3. Zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 4 pozyskano w grudniu 2021 r. i obowiązywało w okresie kontrolnym. Z dokumentacji wynika, że weryfikacja w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy, nastąpiła po zawarciu umowy zlecenie⁵⁰. Wyjaśniła Pani, że u ww. pracownika występuje ciągłość zatrudnienia od kilkunastu lat, z przerwą w okresie wakacyjnym, a pierwszego sprawdzenia pracownika w ww. Rejestrze dokonano w 2019 roku. Poinformowano o konieczności dokonywania

⁴³ Akta kontroli s. 133

⁴⁴ Akta kontroli s. 134

⁴⁵ Akta kontroli s. 133-135

⁴⁶ Akta kontroli s. 136

⁴⁷ Akta kontroli s. 137

⁴⁸ Akta kontroli s. 138

⁴⁹ Akta kontroli s. 35-39

⁵⁰ Akta kontroli s. 139

weryfikacji w ww. Rejestrze przed każdym zawarciem umowy, jeśli poprzedzona była przerwą. Oświadczyła Pani, że ponownego sprawdzenia pracowników placówki w ww. Rejestrze dokonano w czasie trwania kontroli.

W okresie kontrolnym placówka nie korzystała z pomocy wolontariuszy i rodzin współpracujących⁵¹.

W związku z powyższym tę część zadania oceniono: pozytywnie pomimo nieprawidłowości.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani jako dyrektor, a ich przyczyną był niewystarczający nadzór nad organizacją pracy wychowawczej.

Na podstawie art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426) oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. poz. 1477) i wobec stwierdzonych nieprawidłowości kieruję następujące zalecenia pokontrolne:

1. Ewidencję kieszonkowego prowadzić czytelnie i w sposób jednoznacznie potwierdzający odbiór przez wychowanka kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720). Odnotowywać kwotę pozostałą do dyspozycji wychowanka. Z regulaminu organizacyjnego placówki usunąć zapis dotyczący karania dzieci w formie czasowego pozbawienia kwoty do własnego dysponowania, o której mowa w ww. przepisach.
2. W diagnozach psychofizycznych wskazania, o których mowa w § 14 ust. 4 formułować w sposób bardziej indywidualny dla każdego dziecka, uwzględniać wszystkie obszary z ww. przepisu.
3. W planach pomocy dziecku określać cele krótko i długoterminowe, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Działania dostosować do indywidualnych potrzeb wychowanków. W przypadku, gdy rodzina została objęta wsparciem asystenta rodziny, plan sporządzać we współpracy z asystentem, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia. Wskazywać na okoliczności braku uwzględnienia zdania dziecka w tworzonego planie.

⁵¹ Akta kontroli s. 140

W modyfikacjach planu pomocy dziecka odnosić się do celu głównego, weryfikować go stosownie do zmieniających się okoliczności, wyodrębniać cele i działania krótko i długoterminowe.

4. Ewidencję dzieci prowadzić w obszarach wymaganych w § 17 ust. 5 pkt 3 i 4 rozporządzenia. Systematycznie uzupełniać dane wychowanków.
5. Wypełniać obowiązek określony w art. 100 ust. 4a ww. ustawy w zakresie składania przez dyrektora placówki w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy wniosku wraz z uzasadnieniem do właściwego sądu.
6. Z katalogu możliwych konsekwencji w obowiązującym systemie motywacyjnym wyeliminować brak urlopowania wychowanka do domu rodzinnego za zdobycie określonej liczby minusów.
7. Weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym dokonywać każdorazowo przed zawarciem nowej umowy, nawet wieloletnich pracowników, jeśli nastąpiła jakakolwiek przerwa w ich zatrudnieniu.

Uwagi i wnioski:

1. W razie nieobecności dyrektora placówki, stosować zapisy § 5 pkt 3 regulaminu organizacyjnego placówki, wskazujące na konieczność wyznaczania przez podmiot prowadzący, w uzgodnieniu z dyrektorem placówki, kierującego Rodzinnym Domem Dziecka.
2. Każdemu wychowankowi zapewniać w pokoju komfort wypoczynku poprzez posiadanie indywidualnego i stałego miejsca do spania. Wyeliminować sytuacje dostawiana materaca dla wychowanków przyjeżdżających z urlopowania do placówki.
3. W kartach pobytu dziecka unikać powtórzeń („jw., bez zmian”), odnotowywać ustalenia poczynione z asystentem rodziny.
4. W dokumentacji wychowanków sporządzać zapis potwierdzający realizację obowiązku wysłuchania dziecka wynikającego z art. 4a ustawy.
5. Podejmować działania w kierunku aktywnego wsparcia wychowanka pozostającego w procesie usamodzielnienia w celu nabycia umiejętności samodzielnego życia.
6. Ewidencjonować przychód i rozchód leków/suplementów podawanych wychowankom. Rozważyć założenie zeszytu medycznego dla każdego dziecka, w którym odnotowywane będą porady/konsultacje lekarskie, zalecone leki/suplementy, ich dawkowanie i potwierdzenie ich podania dziecku. Dochowywać staranności

w terminowym odbywaniu wizyt wychowanków w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i realizacji szczepień obowiązkowych.

7. Zabezpieczać środki chemiczne przed nieuprawnionym dostępem dzieci.
8. Systematycznie prowadzić dokumentację związaną ze zdrowiem zwierzęcia domowego (psa) w zakresie regularnego wpisywania zabiegów odrobaczania oraz innych czynności profilaktycznych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426) oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. poz. 1477) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do Wojewody Mazowieckiego zastrzeżenia do wydanego wystąpienia lub/i do zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Wydział Rodziny i Polityki Społecznej, plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń oraz w przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń do zaleceń, kontrolowana jednostka jest zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego powiadomić wojewodę o sposobie realizacji uwag, wniosków i zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń odpowiadając na zalecenia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Jednocześnie przypominam, że w przypadku osób, które nie realizują zaleceń pokontrolnych mają zastosowanie przepisy art. 198 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Olszewska
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Agata Łukasiak-Walaszek

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Aneta Pilecka-Pietrzak